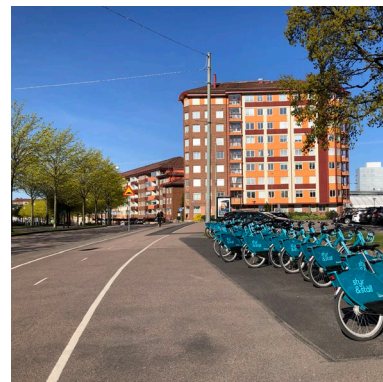
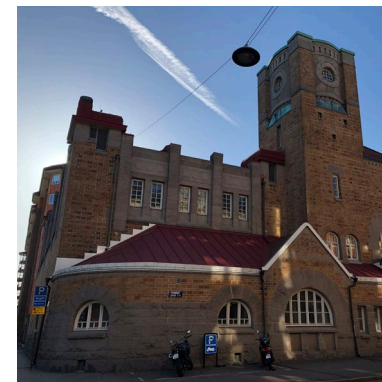

GESTALTNINGSFÖRSLAG SMÅLANDSGATAN

2023-01-25

Formalia

Datum

2023-01-25

Projektnamn

Gestaltningförslag Smålandsgatan

Beställare

Trafikkontoret, Göteborgs stad
Kim Alm, projektledare, beställarens representant
Niklas Dimakis, projektledare, beställarens representant

Medverkande Atkins

Maria Raustorp, landskapsarkitekt
Fredrik K Karlsson, specialist, landskapsarkitekt
Louise Stenström, landskapsarkitektpraktikant
Tove Vestlund, uppdragsledare

Illustrationer och kartor

Kartor, illustrationsplaner och sektioner är framtaget av Atkins om inget annat anges.

Fotografier

Fotografier är tagna av Atkins.

Utskriftsformat

Liggande A4, dubbelsidigt

Uppdragsnummer

2013594-02

Innehållsförteckning

Bakgrund och mål för gestaltningen.....	4
Analys	5
Drivande idé	8
GESTALTNINGSPRINCIPER.....	9
Markmaterial	10
Utrustning	13
Färgsättning	14
Växtkaraktärer	15
ILLUSTRATIONSPLAN OCH SEKTIONER.....	16
Illustrationsplan del 1	17
Illustrationsplan del 2	18
Sektion A-A Smålandsgatan väst	19
Sektion B-B Smålandsgatan öst	20
Sektion C-C Ernst Fontells Plats	21
Sektion D-D Ernst Fontells Plats	22
Sektion E-E Ernst Fontells Plats	23
Sektion F-F Skånegatan	24
Sektion G-G Bohusgatan	25
Fortsatt arbete.....	26
Källor.....	26

Bakgrund och mål för gestaltningen

Gestaltningförslaget syftar till att ta ett helhetsgrepp över utformning och funktion för allmän platsmark inom detaljplan Smålandsgatan. Området omfattar Smålandsgatan, Ernst Fontells Plats och delar av Skånegatan och Bohusgatan. Förslaget visar på gestaltungsprinciper och estetiska riktlinjer för allmän platsmark och ska fungera som ett samordnande dokument kring styrning av utformningsfrågor.

Gestaltningförslaget är framtaget inom *Detaljplan för verksamheter och kategoribostäder vid Smålandsgatan inom stadsdelen Heden Göteborg* och visar en ambition för området. Gestaltningförslaget ligger till grund för vidare fördjupat arbete och kommande projektering. Förslaget redovisar även gestaltungsprinciper för markmaterial, utrustning och kulörer.

Analys

Historisk framväxt och nuläge

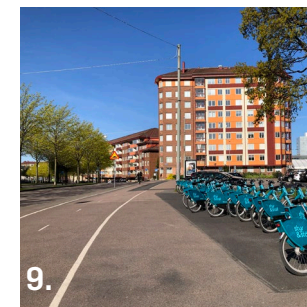
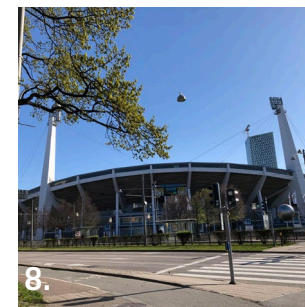
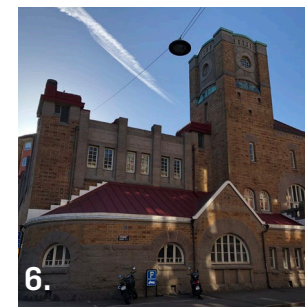
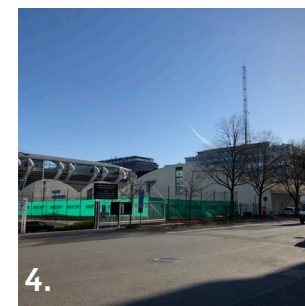
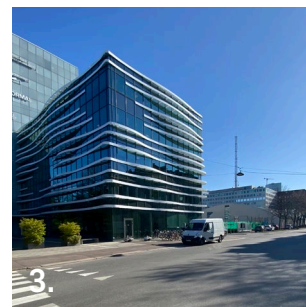
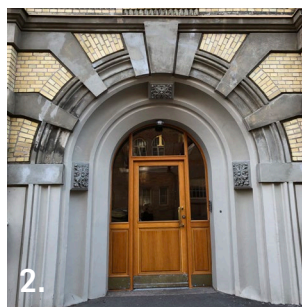
Stadsbebyggelsen kring Smålandsgatan har vuxit fram under lång tid och skapat en brokig arkitektur med flera tidslager och kulturhistoriska värden.

Den äldsta struktur som fortfarande syns är Garnisonsparken, en tidigare gravplats från 1700-talet, Parken är en betydelsefull grönstruktur i området med stora solitära träd i siktlinjer. I samband med stadsplanen 1866 antogs en utbyggnadsplan med tidstypisk kvartersstad. Skånegatan, Smålandsgatan och Bohusgatan var tänkta som breda huvudstråk med alléplanteringar. Endast Bohusgatan med dubbla trädrader blev byggd liksom bostadskvarteret Smaragden kring Smålandsgatan och Västgötagatan, med nyrenässansstil och utsmyckad tegelarkitektur i rött och gult samt ljus puts. Elyseum (f.d. elverket) byggdes 1906 i borglik stil i rött tegel och sten. Byggnaden är ett lokalt landmärke.

Istället för kvartersstad växte idrottsplatser fram på 1890-talet, bland annat där Gamla Ullevi och Ullevi Tennis ligger idag. Nya Ullevi (utanför planområdet) är ett tydligt landmärke med en monumental arkitektur vilken bidrar till ett storskaligt och brett gaturum kring Skånegatan och delar av Bohusgatan. Arenan syns även som fond från Smålandsgatan och Ernst Fontells plats.

På 1960-talet byggdes Polishuset i modern, funktionell och kraftfull arkitektur i mörkt tegel. Polishusets huvudentré är indragen och bildar en platsbildning och entréyta med mönsterläggning vid Ernst Fontells plats. Huvudentrén är en tydlig fond i siktlinjen från Skånegatan. I övrigt är fasaden sluten.

Nya bostadskvarter med inåtvända kvarter tillkom vid Smålandsgatan och Bohusgatan på 1970- och 80-talet. Gatorna möter långa slutna fasader med få målpunkter och ett händelsefattigt gatuliv. Upplevelsen av en bakgata förstärks längs Smålandsgatan av Polisens verksamheter med infarter och vaktkur. Även kvarteret kring Gamla Ullevi och Ullevi Tennis är tydligt avskärmad med galleromgärdad säkerhetsentré och infarter till arenan.

Referensbilder

1. Smålandsgatans västra del. Till vänster syns kvarteret Smaragden med fasader i tegel och natursten med hög detaljeringsgrad. Till höger Ullevi Tennis lokaler och en befintlig trädrad.
2. Utsmyckning kring entré vid kvarteret Smaragden.
3. Kontorshus vid korsningen Smålandsgatan/Parkgatan, 2010-tal.

4. Smålandsgatans norra sida möter Ullevi Tennis utomhusbanor. I bakgrunden syns Gamla Ullevi fotbollsarena.
5. Möte med befintlig tennishall i blickfånget från Västgötagatan.
6. Elyseum (f.d. Elverket). Tegel och naturstensmaterial.
7. Slutna fasader vid Smålandsgatans södra sida.
8. Vidsträckt gaturum kring Nya Ullevi, sett från Bohusgatan.
9. Bohusgatans allé och bostadskomplex från 1980-tal i bakgrunden.

Analys

Framtiden

Den nya detaljplanen möjliggör en stor förändring av gaturummet och kvartersstrukturen i området.

Smålandsgatan

Längs Smålandsgatans norra sida sker en kraftig förtätning. Ullevi Tennis befintliga lokaler rivs och ersätts med en ny byggnad vars lokaler och entréer i bottenplan väntas bidra med ökat stadsliv till gatan. Polishusets indragna placering på tomten föreslås att expandera ut i linje med övrig bebyggelse, vilket skapar ett tydligt avgränsat gaturum. Ökad byggnadshöjd bidrar till upplevelsen av ett smalare gaturum men med konsekvens att det blir mindre solinstrålning i gatunivå. Polishusets tillbyggnad ger nya målpunkter och entréer men kommer fortsatt ha flertalet in- och utfarter till garage som korsar gångbanan. Säkerhet och överblickbarheten kring entréer och in- och utfarter är viktig att beakta. En gångbana läggs dikt an fastighetsgräns och en yta för förgårdsmark tillkommer. Samordning är viktig för att skapa ett enhetligt gaturum.

Längs gatans södra sida föreslås kantstensparkering. Intill Elyseum, föreslås en passage som underlättar rörelse mot Västgötagatan.

En befintlig lindallé ersätts med en ny trädrad. Trädraden kommer vara uppbruten och parallellförskjuten på grund av ledningar i mark men förstärker likväl den gamla idén om Smålandsgatan som huvudstråk med allé.

Ernst Fontells Plats

Kring Ernst Fontells Plats rivs en större parkeringsplats och delar av grönytan på Ernst Fontells Plats för att ge plats för ytterligare polisverksamhet och studentbostäder. Istället för parkens trädråd blir den nya byggnaden ett fondmotiv från Smålandsgatan. Korsningen Smålandsgatan/Ernst Fontells Plats öppnar upp gaturummet och möter ett par mindre platsbildningar på förgårdsmark.

Gestaltningen av gaturummet bör främja orienterbarhet för trafikanter och fotgängare och tydliggöra gatans funktion. Vid Ernst Fontells Plats möts flera tidsskikt vilka gestaltningen av gaturummet behöver förhålla sig till.

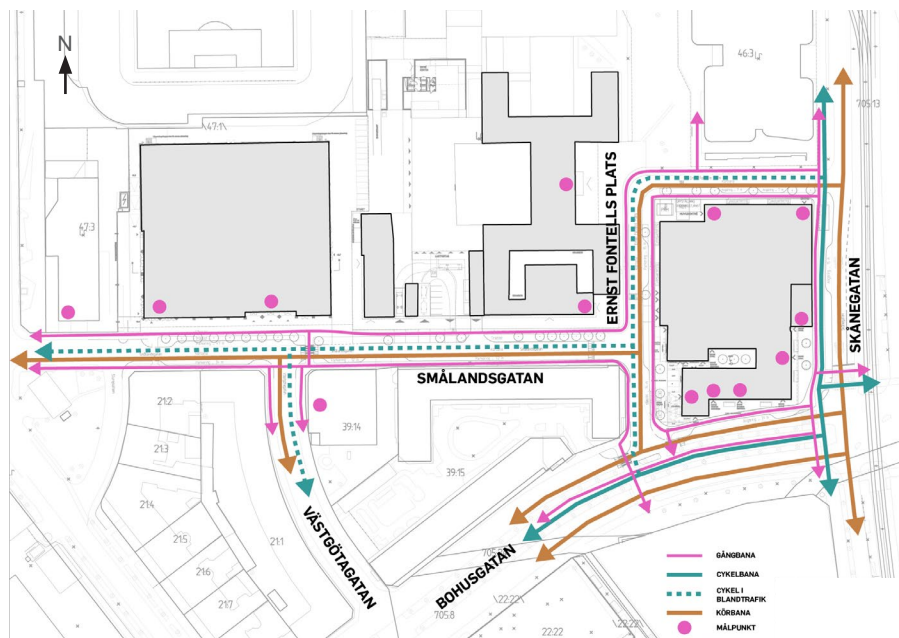
I riktning mot Skånegatan ersätts en trädrad med en ny. Träden skapar struktur och stärker siktlinjen mellan Polishusets huvudentré och Nya Ullevi.

Bohusgatan

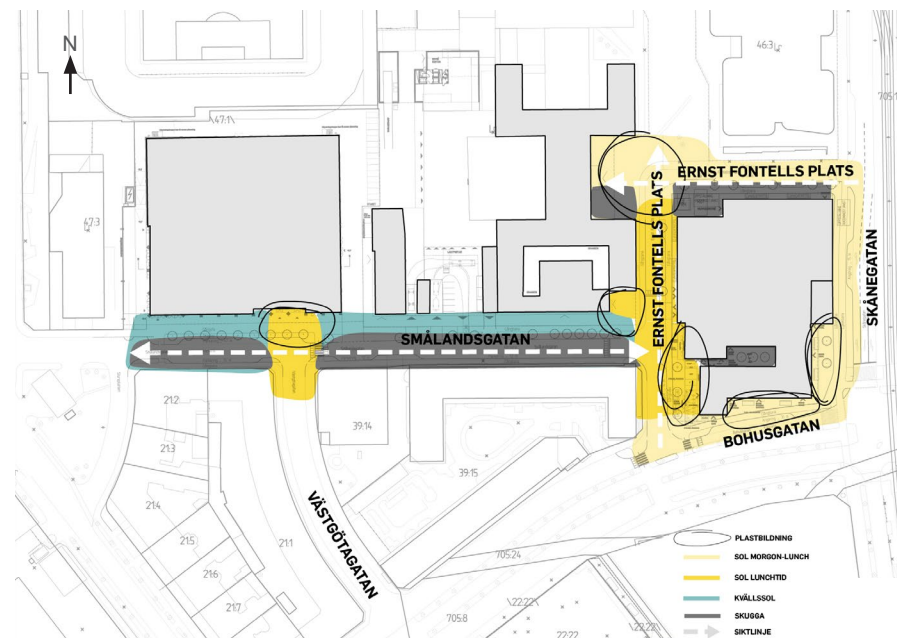
Parkeringsplatsen och delar av grönytan vid Ernst Fontells Plats planeras för studentbostäder. Byggnaden är indragen och rymmer förgårdsmark med entréer och uteservering i söderläge. Längs Bohusgatans norra sida tas den befintliga cykelbanan bort, endast gångbana blir kvar och utrymme för angöring längs gata tillkommer. Cyklister hänvisas istället till cykelbanan i Bohusgatans allé som löper från centrum till Gårda och vidare österut. Korsningen Bohusgatan/Skånegatan har ett stort flöde av både cyklister och gående. Två nya övergångsställen stärker kopplingarna över Bohusgatan.

Skånegatan

Skånegatan kommer fortsatt ha en primär funktion som gång- och cykelstråk. Längs Skånegatan löper även Evenemangsstråket vidare bort mot Korsvägen. Ett indrag i byggnaden öppnar upp en platsbildning i öster med morgon- och lunchsol. Upprustningen av gatan har potential att samordna gestaltningen med Skånegatans fortsättning i norr och på så vis skapa ett enhetligt gaturum.

Figur 1. Analysskiss över framtida rörelsestråk för gång, cykel och fordon samt målpunkter.

Figur 2. Analysskiss över framtida platsbildningar, sollägen och siktlinjer.

Drivande idé

Området kring Smålandsgatan karaktäriseras av ett händelserikt gaturum som skiftar karaktär i takt med områdets historiska utveckling. Uttrycksfulla solitära byggnader, storskaliga kvarter och idrottsarenor signalerar kraftfullhet där byggnadernas specifika funktion och syfte är tydlig.

Gestaltningen av gaturummet och dess platsbildningar ska ha ett neutralt uttryck som balanserar och knyter samman områdets olika byggnadsstilar och tidsepoker.

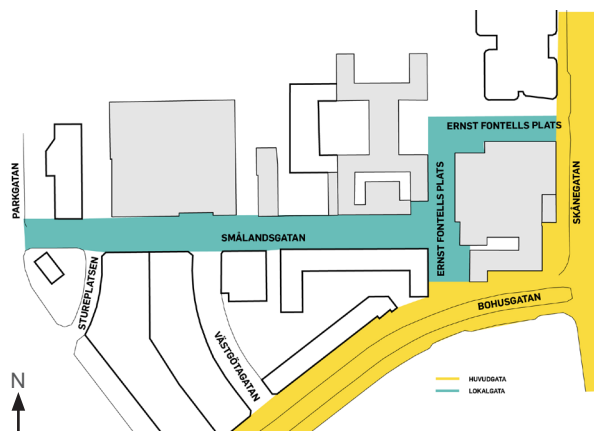
Gatorna inom planområdet har olika typ av hierarki. Skånegatan och Bohusgatan har karaktär av huvudgata och lokalgatorna Smålandsgatan och Ernst Fontells Plats är underordnade dessa, se figur 3. Gestaltningen ska sträva efter att koppla samman gatutyperna och planområdet med angränsande utformning för en god helhet.

Gaturummets utformning kan liknas ett vidsträckt golv där samma markmaterial och mönsterläggning återkommer genom hela området, se figur 4. Markmaterialet och utrustningen binder samman gatan och definierar dess gränser där friser och kanter anpassas efter gatans möten sin omgivning. Golvet kan expanderas och appliceras på intilliggande gator vid en eventuell framtida utveckling, exempelvis Västgötagatan och Stureplatsen.

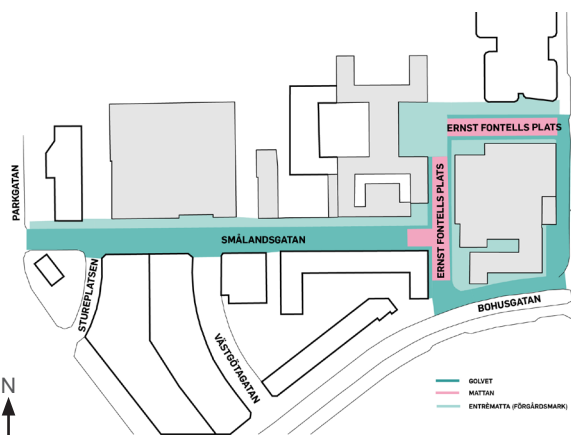
Ernst Fontells Plats är uppdelad i två delar där det finns potential att länka samman gaturummen till en helhet. På det ovan nämnda golvet läggs en "matta" med ett avvikande markmaterial och mönster ut över Ernst Fontells Plats, för att framhäva och knyta samman gaturummet, se figur 4.

Allmän platsmark möter förgårdsmark längs långa sträckor. Förgårdsmarken kan ses som förslagets entrémattor. Entrémattorna varierar i storlek och kommer ha sin egna karaktär men avgränsas och hålls samman av golvet längs allmän platsmark.

Förslaget strävar efter att stärka grönstrukturen längs gaturummen genom att komplettera med nya trädrader och ersätta befintliga längs Smålandsgatan och Ernst Fontells Plats.

Figur 3. Konceptskiss över befintlig gatuhierarki. Skånegatan och Bohusgatan har karaktär av huvudgata (gul) och Ernst Fontells Plats och Smålandsgatan är underordnade dessa som lokalgator (blå).

Figur 4. Konceptskiss där ett golv (mörk blå) vars markbeläggning och mönster återkommer genom hela området. Vid Ernst Fontells Plats läggs en matta (rosa) med avvikande markmaterial och mönster ut.

Referensbilder

1. Uppstammat träd i gatumiljö, Nimes, Frankrike
2. Fris av storgatsten mot parkeringyta med smågatsten, Odense, Danmark.
3. Smågatsten i bägsättning ger golvet en hög detaljeringsgrad.

GESTALTNINGSPRINCIPER

Markmaterial

Planområdet omfattar flertalet gator av olika karaktär och längd. Val av markmaterial ska ta stöd i Göteborgs stads framtagna policy för markbeläggning, Stadens golv. Enligt policyn ingår alla gator inom planområdet i *Stenstaden, 1800-1910*, där Skånegatan utgör Stenstadens avslut åt öst. Samtidigt bör val av markmaterial relatera till sin omgivning av befintligt markmaterial.

Stenstadens markbeläggning präglas av hög stadsmässighet där naturstensmaterial förespråkas för gångbanor, torg och öppna platser. Natursten har en gedigen karaktär med ett neutralt uttryck som skapar ett tidlöst golv. Ytan är slitstark och hållbar över lång tid samt möjlig att återbruka. I Göteborg har bohuslänsk granit traditionellt använts vilket gestaltungsförslaget tar fasta på. Inom Stenstaden är det också vanligt att betongplattor läggs på gångbanor i områden med inslag av nyare bebyggelse.

Förslagets markmaterial och färgsättning ska förstärka upplevelsen av ett enhetligt golv som håller samman gaturummet till en helhet, där ett fåtal materialval återkommer längs gatorna. Gatutypernas olika hierarki, där Skånegatan och Bohusgatan är överordnade Smålandsgatan och Ernst Fontells Plats, får stå tillbaka vid Bohusgatan för att nå ett enhetligt markmaterial inom området. Skånegatan, som utgör gränsen för Stenstaden, föreslås fortsatt vara överordnad och ha ett avvikande markmaterial för att lyfta fram Evenemangstråket och anslutning till övriga delar av Skånegatan.

Den framtagna materialpaletten beskriver vilken karaktär och känsla markmaterialen ska förmedla men låser inte valet till ett exakt utförande. Materialiteten kan variera beroende på stenstorlek, ytbearbetning och lägningsriktning vilket ger möjlighet till att skapa skiftningar och varierande detaljeringsgrad inom en begränsad materialpalett. Paletten är ett stöd till de val som tas i projekteringsfasen.

Förslagets ambition är att paletten även ska kunna appliceras på anslutande gator utanför detaljplaneområdet för att skapa en sammanhållen gestaltning och helhet vid en eventuell ombyggnation.

Förslagets markmaterial

Nedan ges en översiktlig förklaring till gestaltungsförslagets principer och materialval. Valen grundar sig till stor del på Göteborgs stad Teknisk Handbok och kopplingar till Stenstadens karaktär.

Körbana av asfalt föreslås längs Smålandsgatan, Bohusgatan och Ernst Fontells Plats norra del. Asfaltsytan är en enkel, slät och lugn yta som tillåter andra material att framträda i gaturummet. Ljus ballast förespråkas för att upplevelsen av ytan ska förändras till att bli ljusare över tid när bitumenet slits ned. Asfalt läggs över stora ytor och skarvar bör minimeras. Där asfalten möter kantsten sätts två rader storgatsten för att framhäva gatans linjeföring.

Körbanan längs Ernst Fontells Plats föreslås ha ett avvikande markmaterial för att uppmärksamma platsen. Ytskikt utförs av råhuggen smågatsten i bågsättning. Bohuslänsk granit av samma sort och kulör som granithällar, granitkantstöd och ramsten föreslås.

Cykelbanan längs Skånegatan beläggs med asfalt. På övriga gator sker cykling i körbana. Separering av cykelbana och gångbana uppmärksammas med en målad linje. Korsningen Skånegatan/Ernst Fontells

Plats utförs med genomgående cykelbana enligt Teknisk handbok.

Gångbanor föreslås beläggas med naturgrå, släta, betongplattor för att bidra till en känsla av högre detaljeringsgrad än asfalt. Tvärgående lägningsriktning förespråkas för att öka upplevelsen av gångbanans bredd och enklare dölja nivåskillnader och riktningssändringar.

Kantsten ska inom Stenstaden vara av granit, samma sort som övriga granitytor. Traditionellt sätts ramsten längs gator med breda gångbanor. En ramsten bidrar med en kraftfull och bred kant och tydlig kantstödslinje. Stenen ska vara minst 330 mm bred, enligt Teknisk handbok. Stenens synliga sidor krysshamras och övriga sidor sågas. Radiella ramstenar används vid svängar. Fasad sten används vid in- och utfarter. Ramsten föreslås som kantsten längs Smålandsgatan och Ernst Fontells Plats.

Ramsten med visning föreslås även kring planteringsytor med underplantering för att skapa en tydlig och kraftfull inramning.

Längs Skånegatan och Bohusgatan föreslås krysshamrad granitkantsten för att knyta an till befintlig utformning. Granitkantsten harmoniserar med smågatstenen och bidrar till ett enhetligt uttryck. Fasad sten används vid in- och utfarter.

Fastighetsgräns mellan förgårdsmark och allmän platsmark markeras med två rader storgatsten.

Refuger och skiljeremsor föreslås råhuggen smågatsten i radsättning. Där skiljeremsan ska möbleras för gående eller cyklister föreslås krysshamrad smågatsten för ökad tillgänglighet och jämnare markbeläggning.

In- och utfarter till garage, verksamheter och bostäder föreslås utföras med råhuggen smågatsten i bågsättning. Den mötande gångbanan är genomgående och i samma material som övrig gångbana för att tydligt prioritera gående före fordonstrafik. Kantstenen vid in- och utfart fasas.

Uppställningsytor för parkering och angöring föreslås råhuggen smågatsten i bågsättning. Avgränsning mot körbana markeras med två rader storgatsten.

Förhöjd passage på Smålandsgatan föreslås beläggas med asfalt och vägmarkeringar målas.

Ramper vid Smålandsgatan och Ernst Fontells Plats föreslås stensättas med storgatsten/smågatsten. Ramp vid övergångställen längs Bohusgatan föreslås utföras enligt Teknisk Handbok med betongelement. Vägmarkeringarna målas.

Materialmöte med brunnar, fasad och ojämnheter anpassas med smågatsten i ytor med betongplattor. Brunnar i asfalterad körbana möter asfalt.

Naturliga ledstråk ska eftersträvas. Generellt ska det möjliggöras för personer med synnedsättning att ta ut riktningar och ta sig fram med stöd av fasader, materialskillnader och kantsten som används som avgränsning av gångbana och inramning t.ex. invid planteringar.

Växtbäddar för träd i hårdgjord yta längs Smålandsgatan föreslås utföras med skelettjord enligt Teknisk Handbok. En sammanhängande växtbädd förespråkas om möjligt. En växtbäddsytta om 32 m² per träd bör eftersträvas om möjligt.

Växtbäddar för träd i planteringsyta längs Smålandsgatan, Ernst Fontells Plats samt vid platsbildningar vid Ernst Fontells Plats och Skånegatan föreslås utföras enligt Teknisk Handbok.

En sammanhängande växtbädd förespråkas om möjligt. En växtbäddsytta om 32 m² per träd bör eftersträvas om möjligt.

Växtbäddar för buskplantering i korsningen Ernst Fontells Plats/ Smålandsgatan föreslås utföras enligt Teknisk Handbok. En växtbäddsytta om 4 m² per solitärbuske bör eftersträvas om möjligt.

Referensbilder

1. Gångbana med betongplattor i halvförband. Oceankajen, Helsingborg.
2. Cykelbana i asfalt. Gångbanans avvikande markmaterial markerar tydligt skillnad i ytornas funktion. Malmö.
3. Ramsten ger en tydlig avgränsning och ett robust uttryck.
4. Smågatsten i bågsättning bidrar med hög detaljeringsgrad och kontrasterar mot övrig körbana i asfalt. Bantorget, Lund.
5. Gatsten som gränsmarkering mot fastighetsgräns. Bantorget, Lund.
6. Smågatsten vid möbleringszoner, skiljeremisor och refuger. Träd i hårdgjord yta. Lokgatan, Malmö.
7. En bred kantsten ramar in planteringsytan under trädet.
8. Markbelägningens möte med brunnar, stolpar och dylikt anpassas med smågatsten. Bantorget, Lund.

Markmaterial

Befintliga markmaterial

Inom planområdet och längs anslutande gator finns en stor variation av olika markmaterial som skapar ett brokigt och osammanhängande intryck.

Asfalt - används på körbanor, cykel- och gångbanor och parkeringsytor. Ursågning i asfalt för rännalar.

Betongplattor - används till friser längs fasad vid delar av Smålandsgatan, Bohusgatan och Skånegatan samt till förgårdsmark vid Skånegatan. Även som markmaterial till refuger. Rännalsplattor.

Betongkantsten - används som avskärmning mot planteringsyta och gräns mot förgårdsmark kring kvarteret kring Bohusgatan/Smålandsgatan.

Granitkantsten - återfinns längs Skånegatan, Ernst Fontells plats, Bohusgatan som delar av Smålandsgatan och Västgötagatan

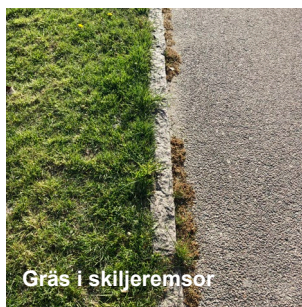
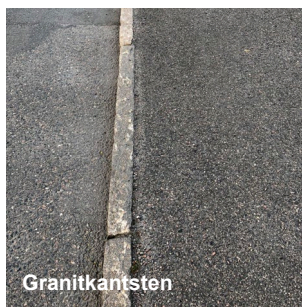
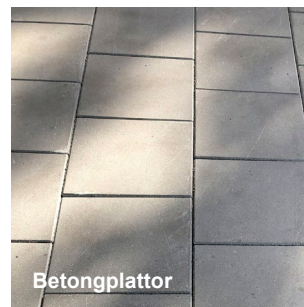
Ramsten - är vanligt förekommande kring områdets sekelskifteskvarter runt Västgöttagatan och Stureplatsen samt Smålandsgatans västra del.

Smågatsten och storgatsten - används som utsmyckning och mösterläggning utanför polishusets huvudentré och markering av entré mot Elyseum. Smågatsten återfinns i refug längs Skånegatan.

Granithällar - används som utsmyckning och mönsterläggning utanför polishusets huvudentré.

Platsgjuten betong - infärgad röd betong markerar cykelbana vid korsningar längs Skånegatan. Infärgad röd betong används inte längre.

Gräs - återfinns i Garnisonsparken, under trädallén längs Bohusgatan och vid restytor kring parkeringsplats och byggnader.

Markmaterial i området idag

Utrustning

Utrustningen inom planområdet kan bland annat bestå av soffor, bänkar, cykelpollare, pollare, papperkorgar och belysningsstolpar. Utrustningens formspråk ska ha en tydlig enhetlighet gällande materialval, kulör och detaljer för att skapa en sammanhängande röd tråd och öka igenkänningen.

Val av utrustning ska ta stöd i Göteborgs stads framtagna policy för markutrustning, Stadens möbler. I policyn hör planområdet till *Stenstaden, 1800-1910*. Här förespråkas möbler med ett stramt och klassiskt formspråk som kan svara upp mot stenstadens eleganta karaktär och stadsmässighet. Möbler och utrustningar har stål- och smidesdetaljer vilka föreslås pulverlackeras. Sitt- och ryggstöd utförs av trä. Tropiska träslag eller tryckimpregnerat virke bör inte användas. Pulverlackering och målning av trä anpassas till stadens riktlinjer för färgsättning och den framtagna färgpaletten för gestaltningsförslaget.

Utrustning och belysning placeras i möbleringszoner för att skapa ett ordnat och sammanhållet intryck. All utrustning och möblering bör placeras så att god tillgänglighet uppnås. Den lilla torgytan utanför SGS bör utrustas, i den mån det är möjligt, med allmänna sittmöjligheter. Dessa kan med fördel samordnas med upphöjda växtbäddar.

Materialpaletten beskriver utrustningens karaktär men låser inte valet till ett exakt utförande. Paletten är ett stöd till de val som tas i projekteringsfasen.

Belysning

Belysning ska bidra till att skapa ett tryggt och tillgängligt gaturum. Val av belysning ska ta stöd i Göteborgs stads framtagna policy för belysning och ljussättning, Stadens ljus. Val av belysningsprincip, placering av stolpar samt val av stolpe och armatur anpassas till respektive gatusektion och gaturum och studeras vidare i kommande arbete. Avstånd till träd och kronutbredning bör beaktas vid placering av

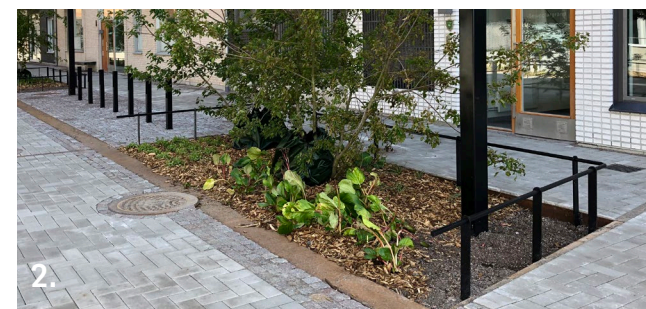
belysningsstolpar och studeras vidare. Nedan lyfts tidiga idéer kring belysningsprinciper.

Bohusgatans breda gatusektion föreslås fortsatt ha linspänd belysning för att minska antalet stolpar. Längs *Smålandsgatan* och *Ernst Fontells Plats* föreslås en mer mänsklig skala där områdets historiska karaktär bibehålls med historiska C-stolpar och Köpenhamn/Osbornarmatur. *Skånegatans* belysningsprincip kan med fördel följa framtagna belysningsprincip längs Skånegatans anslutning norr om Ernst Fontells Plats, för att skapa en sammanhängande helhet längs gatan.

Referensbilder

1. Placering av utrustning i möbleringszoner ger ett ordnat intryck. Oceanparken, Helsingborg.
- 2 och 3. Enhetlig färgsättning bidrar till upplevelsen av en sammanhållen gestaltning trots en stor variation av utrustningstyper. Oceanparken, Helsingborg.
4. Exempel på möbel med ett klassiskt och elegant formspråk. Bältesspannarparken, Göteborg.
5. Exempel på trädgaller och trädskydd med stramt formspråk. Södra Järnvägsgatan, Växjö.
6. Befintlig belysningsstolpe i äldre stil. Västgötagatan, Göteborg.

Färgsättning

Kulörerna är hämtade från Göteborgs stads policy och riktlinjer för färgsättning av utrustning, Stadens färg. Paletten syftar till att säkerställa en färgkombination som harmoniserar med varandra, omgivningen och gestaltningens koncept.

Inom stenstaden målas möbler och utrustning med smide- och ståldeltajer i grafitgrå nyans. Trädetaljer på soffor och utrustning målas i en varmt grå kulör. Färgpaletten beskriver vilken karaktär och känsla utrustningens kulör ska förmedla men låser inte valet till ett exakt utförande. Paletten är ett stöd till de val som tas i projekteringsfasen.

Färgpalett utrustning

NCS S 8500-N / RAL 9011
Mörkt grafitgrå

Utrustning, belysning- och skyltstolpar, stål- och smidesdetaljer på möbler

NCS S 3502-Y
Ljust gul-tonad grå

Trädetaljer på soffor och utrustning.

NCS S 4502-Y/ RAL 7030
Ljust gul-tonad mellangrå

Infrastrukturutrustning exempelvis belysningsmaster. Papperskorgar, yttre plåtdetaljer.

Färgerna på bilderna kan skilja sig från originalkulörerna.

Växtkaraktärer

Växtmiljön inom planområdet är krävande med stora hårdgjorda ytor, begränsad tillgång till vatten, skiftande ljusförhållanden och stora mängder ledningar under mark. Växtval bör ta hänsyn till områdets varierande mark- och ljusförhållanden och vara optimerade för platsens förutsättningar. Artsammansättningen föreslås ha ett högt prydnadsvärde året om.

I planteringsytorna förespråkas ett enhetligt uttryck med ett fåtal arter och sorter. Förslagsvis låga marktäckande buskar, gärna vintergröna, i kombination med marktäckande perenner eller gräs. Planteringar på centrala platser föreslås få större variation med inblandning av ytterligare art och/eller sort.

Planteringsytorna föreslås omgärdas av en ramsten av granit med visning, se avsnitt Markmaterial. Trädrad i hårdgjord yta föreslås stå utan ramsten, se referensbild 1 och 3, alternativt med markgaller, se referensbild 5. Behov av insprängningsskydd bör studeras vidare.

Smålandsgatan och Ernst Fontells Plats norra del

Längs Smålandsgatan och Ernst Fontells Plats norra del föreslås nya trädrader. Trädraderna stärker upplevelsen av ett sammanhängande stråk och förtydligar gatans riktning. Alléerna föreslås vara blandalléer med minst två trädarter för att främja en högre artdiversitet och kunna anpassa val av art utifrån varierande mark- och ljusförhållanden längs gatan. Det är viktigt att arternas växtsätt, storlek och karkatär påminner tillräckligt mycket om varandra så att alléns upplevs ha ett visuellt enhetligt uttryck.

Alléträdens storlek ska anpassas till gaturummets skala och bredd. Minsta avstånd till fasad ska vara fyra meter. Träden föreslås vara smalkroniga med pyramidal eller konisk kronform där kronans bredd är smalare än kronans höjd. I anslutning till Polisens verksamheter och vid angöringsfickor ska träden

vara uppstammade minst fyra meter för att främja god överblickbarhet och undvika konflikt med fordon. Kronans täthet bör vara öppen och luftig med sent lövutsprung för att gynna solinstrålning till gaturummet.

Smålandsgatans västra trädrad står i en hårdgjord smågatstensyta eftersom angränsning till parkeringsytor, in- och utfarer samt Polisens verksamhet ställer krav på god överblickbarhet och gena ytor. Under Smålandsgatans östra trädrad och trädraden längs Ernst Fontells Plats norra del föreslås en marktäckande perenn- och buskplantering under trädraden.

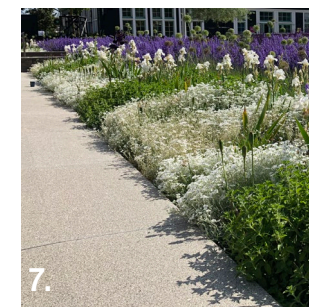
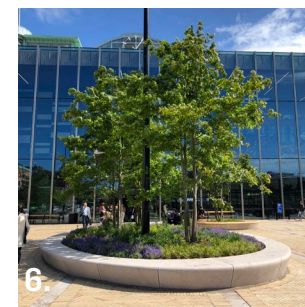
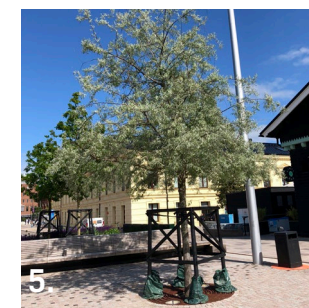
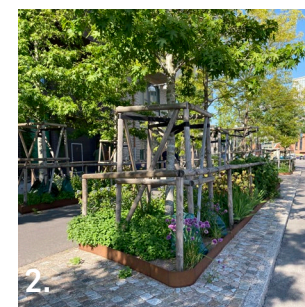
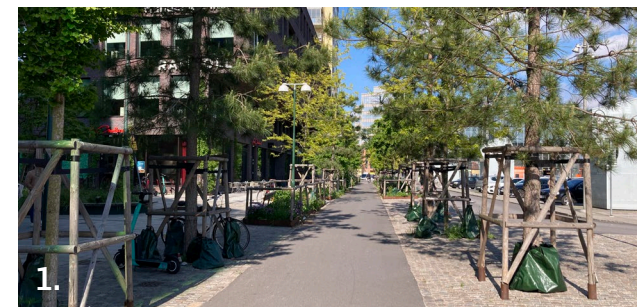
Ernst Fontells Plats södra del och Skånegatan

Vid Ernst Fontells Plats södra del och Skånegatan finns två torgytor med utrymme för enstaka solitära träd. Träden är viktiga platsskapande och karaktärgivande element. Dessa arter kan vara av avvikande art och karaktär i jämförelse med alléerna, exempelvis flerstammiga träd. Växtmaterialet bör erbjuda kvaliteter och detaljrikedom över alla årstider.

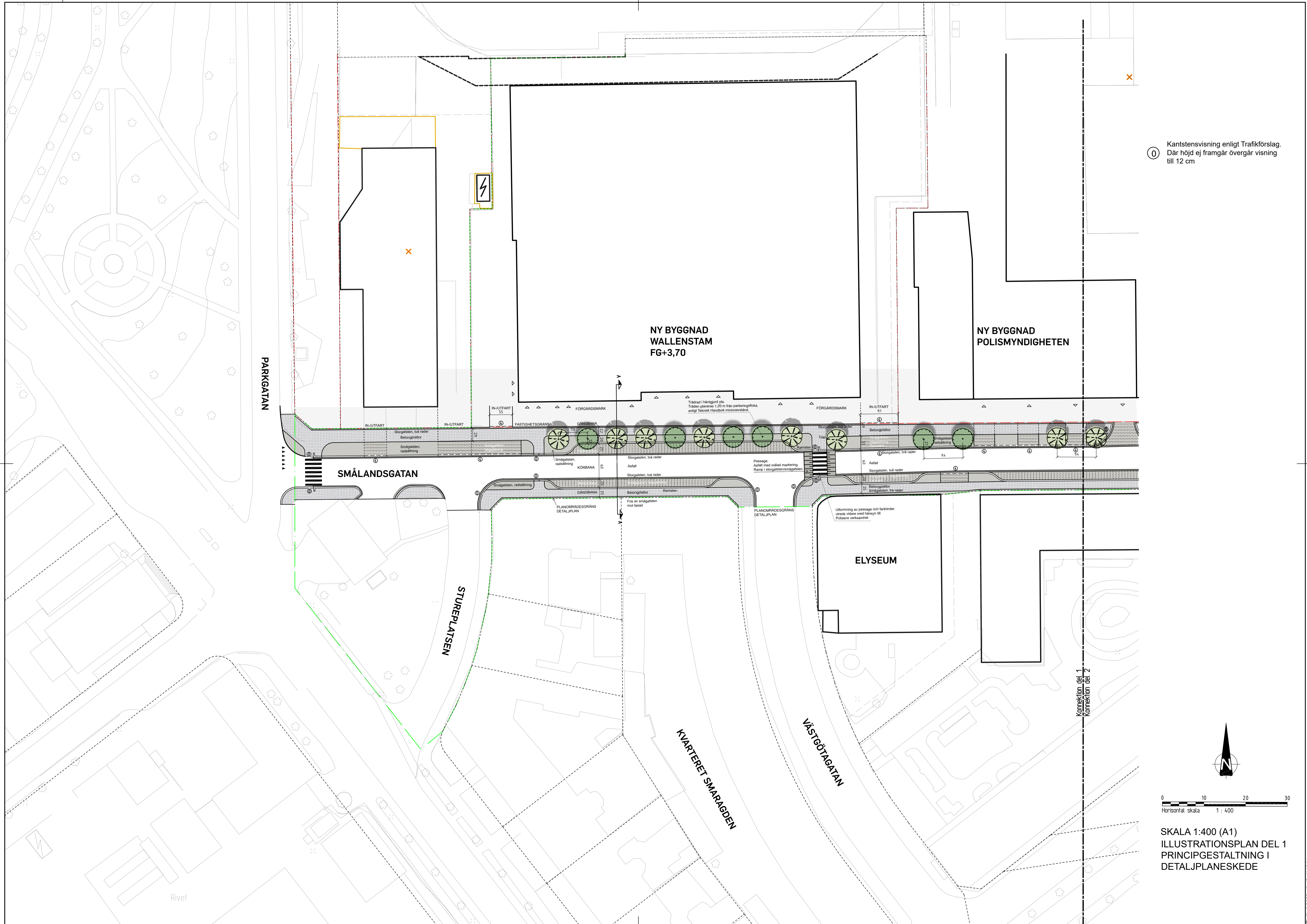
Planteringen vid Skånegatan skulle kunna sänkas ned något och då fungera som regnträdgård. Växtbäddens djup behöver studeras vidare i kommande arbete och placeringen anpassas till ett eventuellt dagvattenmagasin.

Referensbilder

1. Blandallé med löv- och barrträd. Lokgatan, Malmö.
2. Trädrad med underplantering med perenner och buskar. Lokgatan, Malmö.
3. Trädplantering i yta av smågatsten, utan markgaller. Lokgatan, Malmö.
- 4 och 5. Trädplantering i hårdgjord yta med markgaller och trädskydd. Södra Järnvägsgatan, Växjö och Ångfärjeparken, Helsingborg.
6. Exempel på platsskapande trädplantering med underplantering. En kraftfull granitmur ramar in planteringen. Kungstorget, Helsingborg.
7. Perennplantering med årstidskvaliteter. Ångfärjeparken, Helsingborg.

ILLUSTRATIONSPLAN OCH SEKTIONER

○ Kantensvisning enligt Trafikförslag.
 Där höjd ej framgår övergår visning till 12 cm

PARKGATAN

SMÅLANDSGATAN

STUREPLATSEN

KVARTERET SMARAGDEN

VÄSTGÖTAGATAN

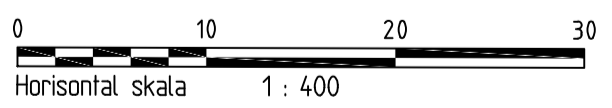
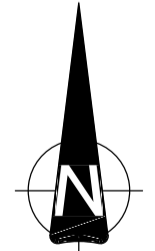
NY BYGGNAD WALLENSTAM FG+3,70

NY BYGGNAD POLISMYNDIGHETEN

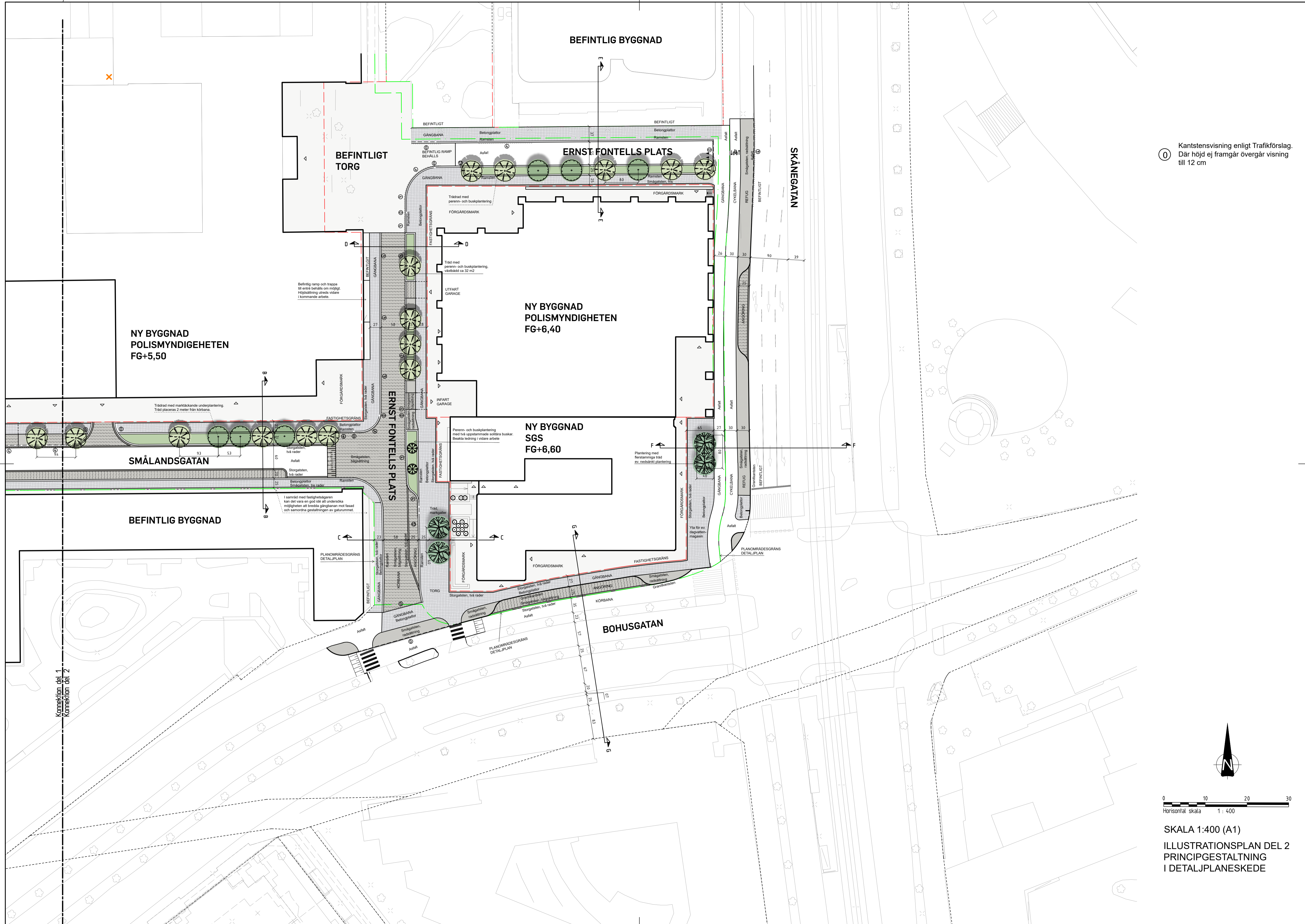
ELYSEUM

Rivet

Konnection del 1
 Konnection del 2

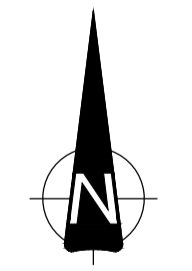

SKALA 1:400 (A1)
 ILLUSTRATIONSPLAN DEL 1
 PRINCIPGESTALTNING I
 DETALJPLANESKEDE

① Kantstensvisning enligt Trafikförslag.
Där höjd ej framgår övergår visning till 12 cm

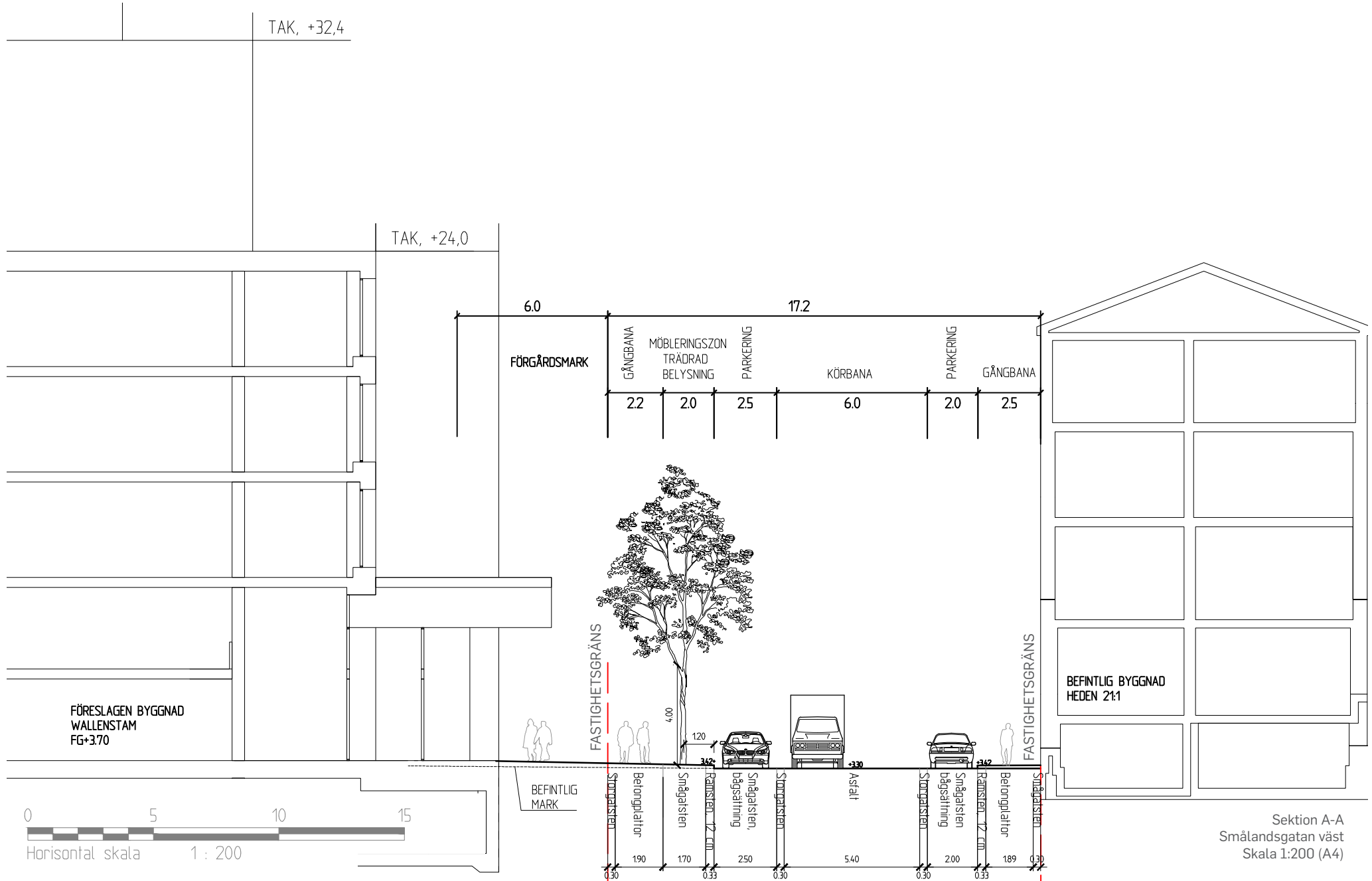
Konnection del 1
Konnection del 2

0 10 20 30
Horisontal skala 1 : 400

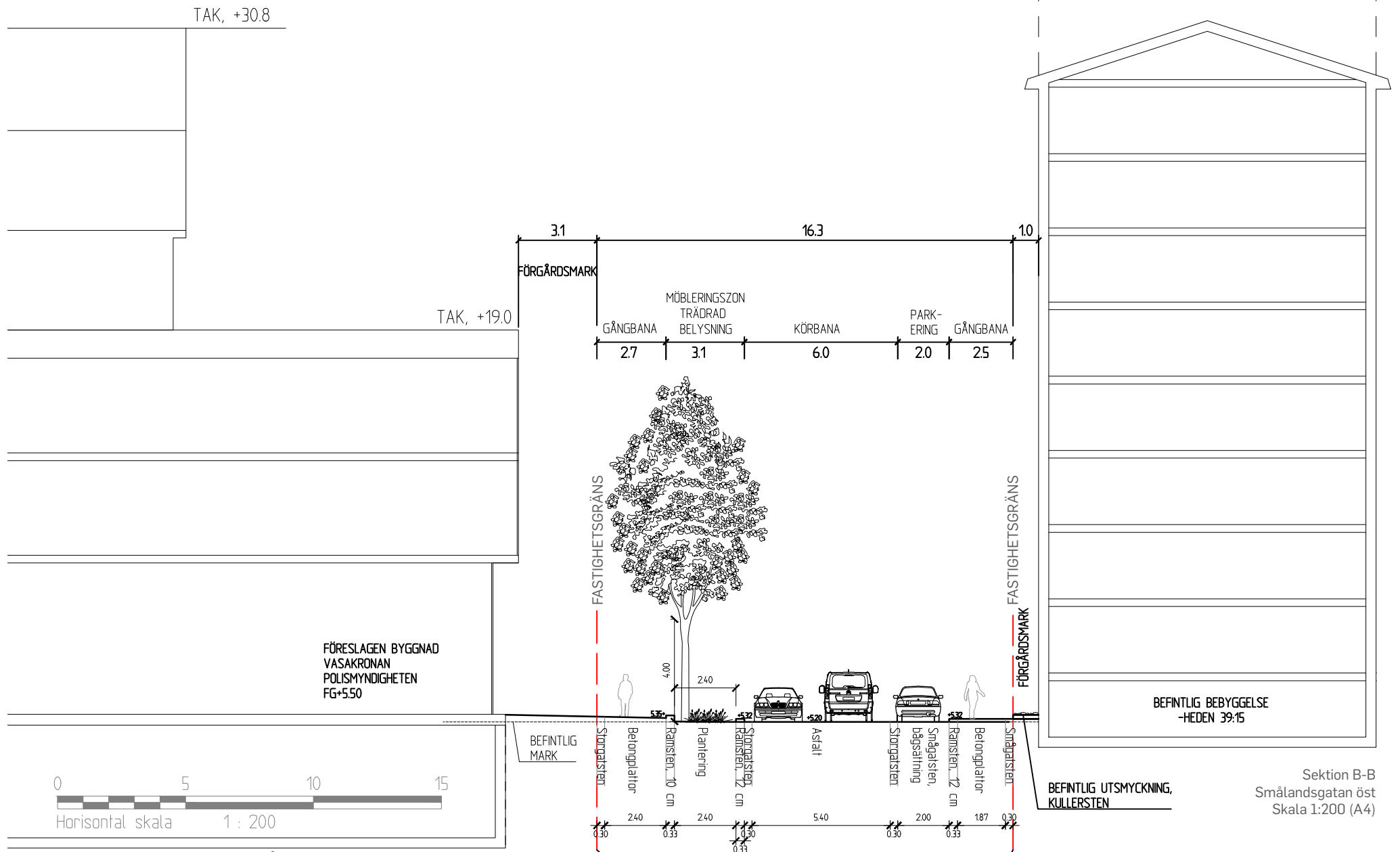
SKALA 1:400 (A1)
ILLUSTRATIONSPLAN DEL 2
PRINCIPGESTALTNING
I DETALJPLANESKEDE

Sektion A-A Smålandsgatan väst

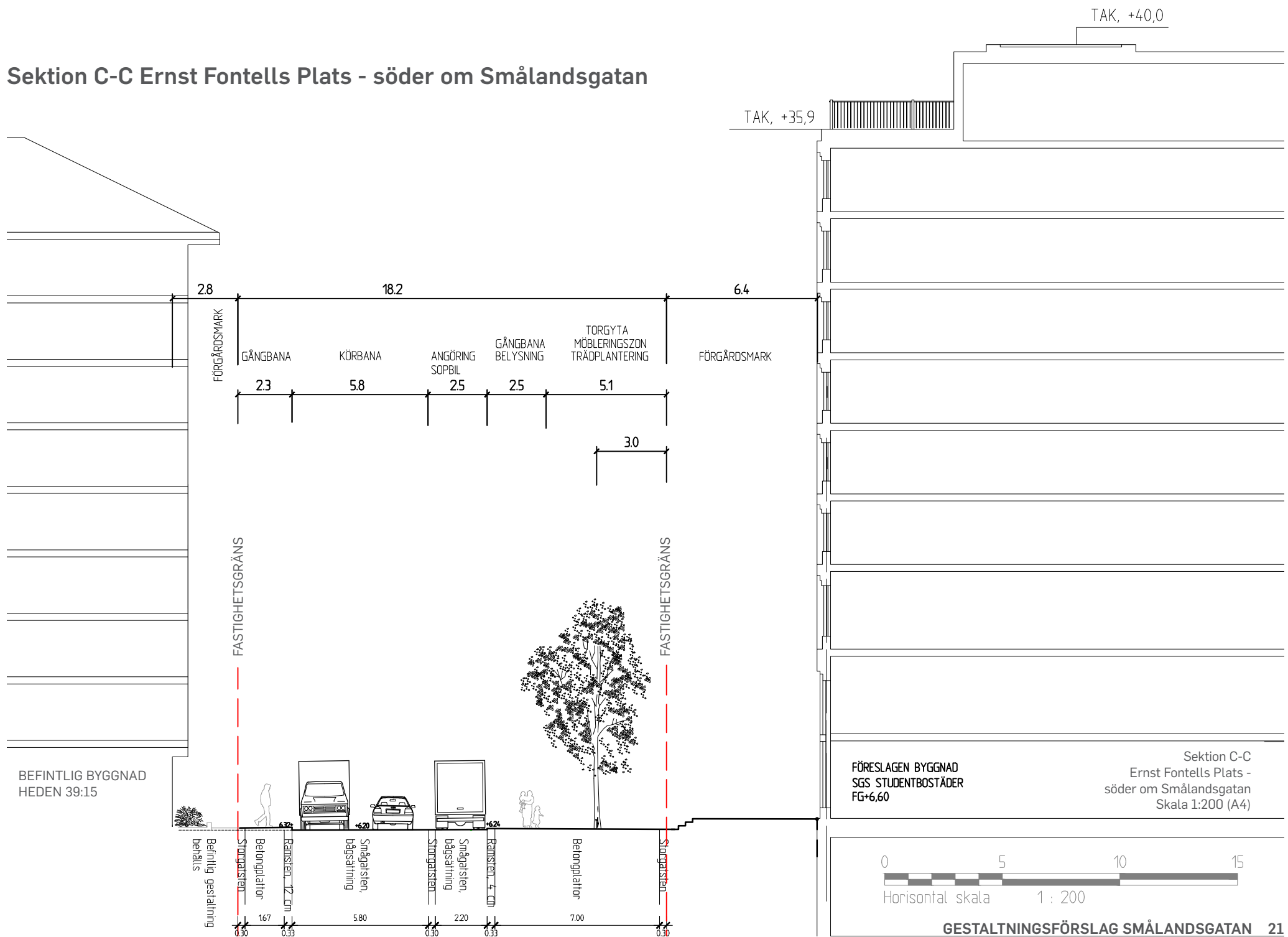

Sektion A-A
Smålandsgatan väst
Skala 1:200 (A4)

Sektion B-B Smålandsgatan öst

Sektion C-C Ernst Fontells Plats - söder om Smålandsgatan

BEFINTLIG BYGGNAD
HEDEN 39:15

Befintlig gestaltning
behålls

Storgästen 0.30

Betongplattor 0.33

Rämssten 17 cm

Smågäststen, bågspärning 5.80

Smågäststen, bågspärning 2.20

Storgästen 0.30

Rämssten 4 cm 0.33

Betongplattor 7.00

Storgästen 0.30

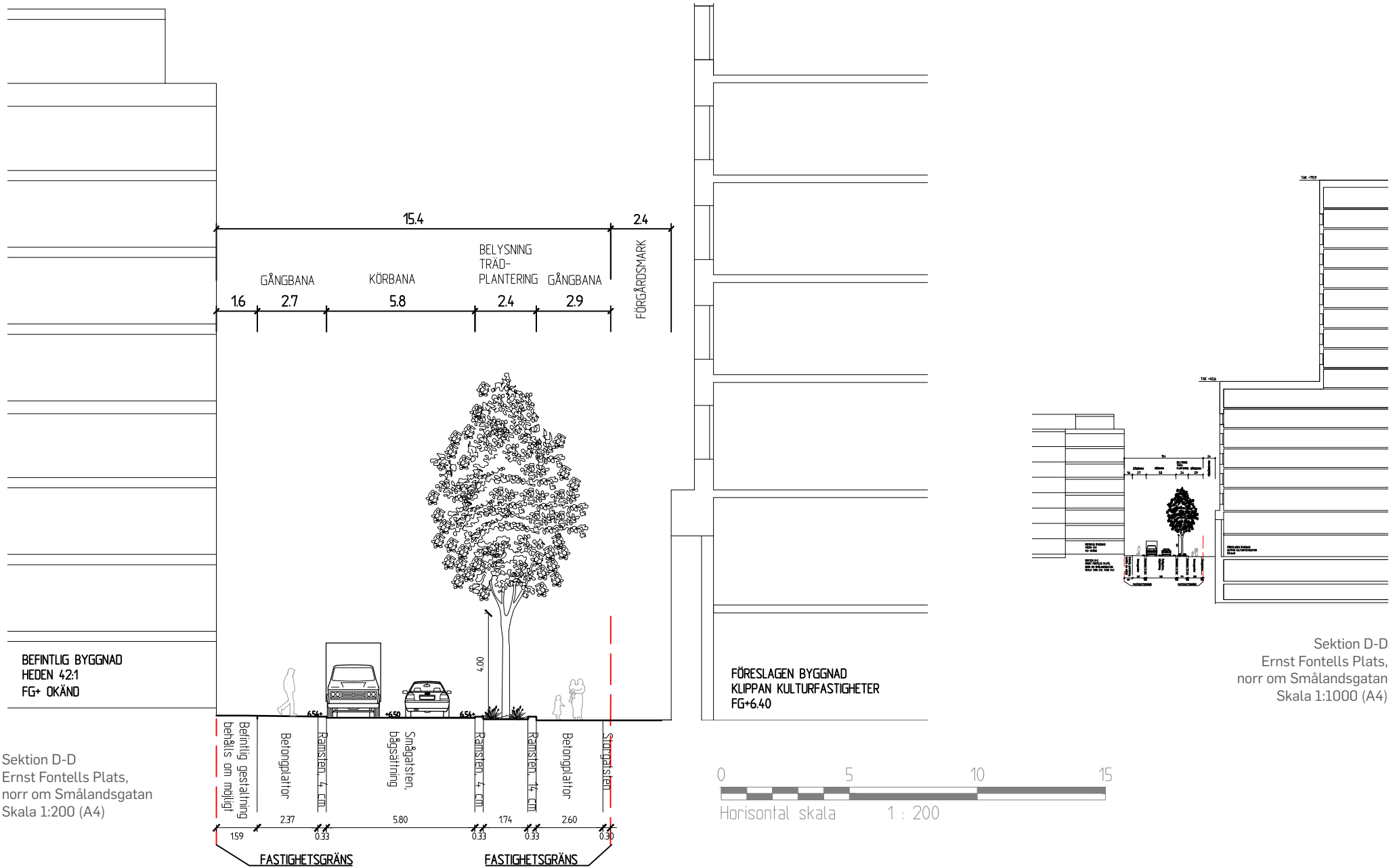
FÖRESLAGEN BYGGNAD
SGS STUDENTBOSTÄDER
FG+6,60

Sektion C-C
Ernst Fontells Plats -
söder om Smålandsgatan
Skala 1:200 (A4)

Horisontal skala 1 : 200

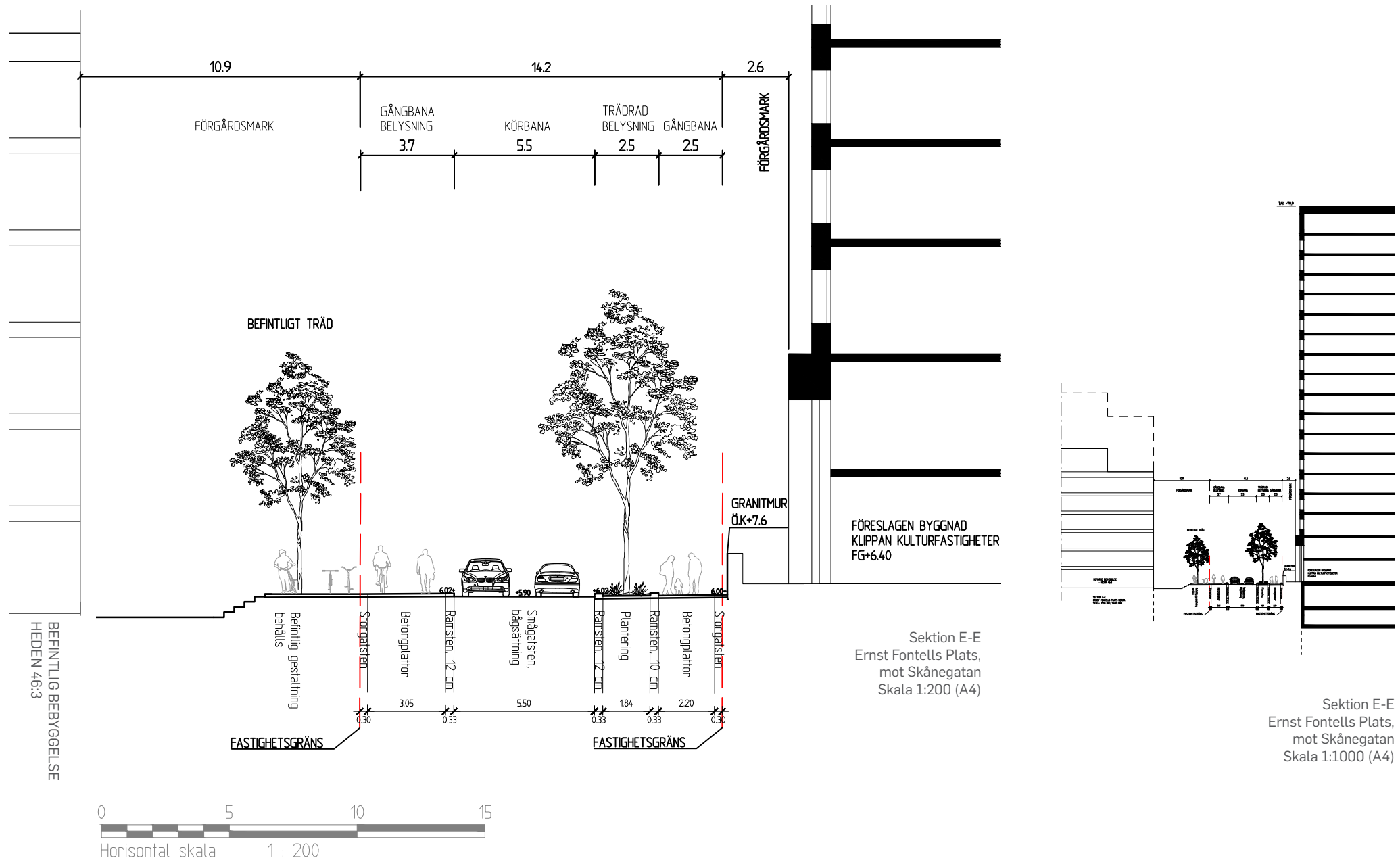
Sektion D-D Ernst Fontells Plats - norr om Smålandsgatan

Sektion D-D
Ernst Fontells Plats,
norr om Smålandsgatan
Skala 1:200 (A4)

Sektion D-D
Ernst Fontells Plats,
norr om Smålandsgatan
Skala 1:1000 (A4)

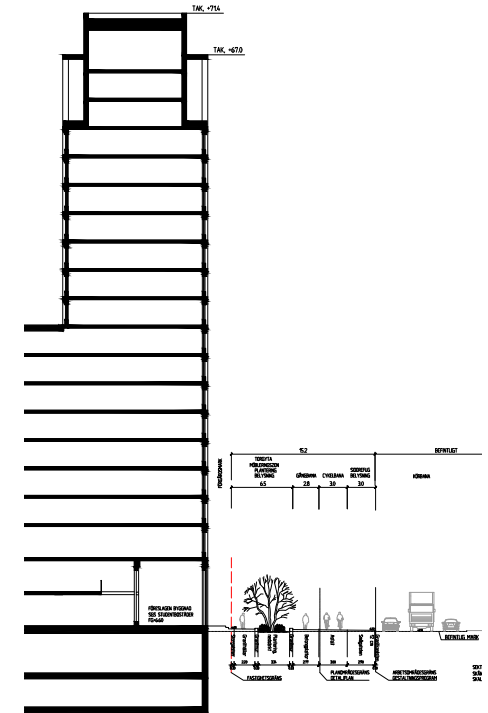
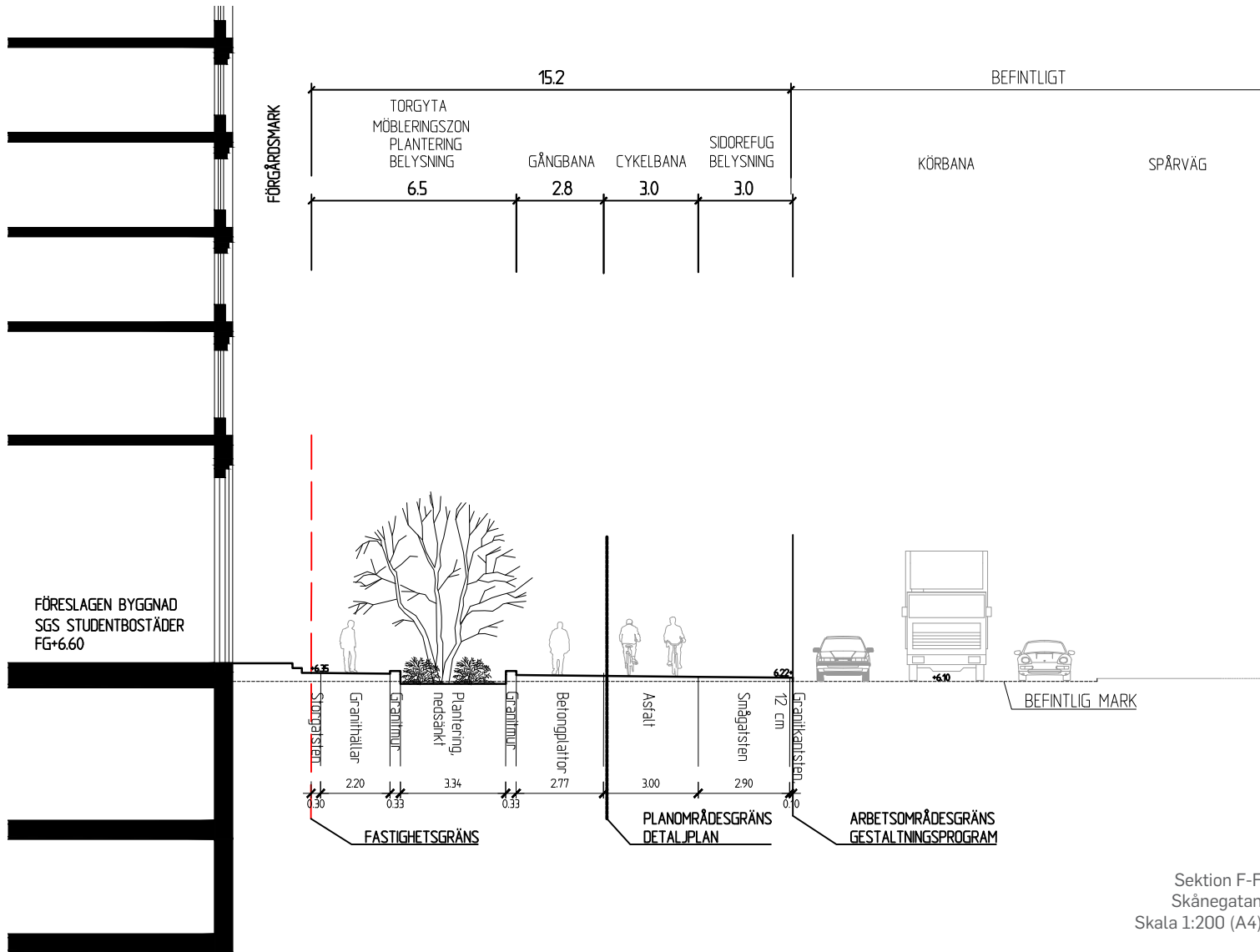
Sektion E-E Ernst Fontells Plats - mot Skånegatan

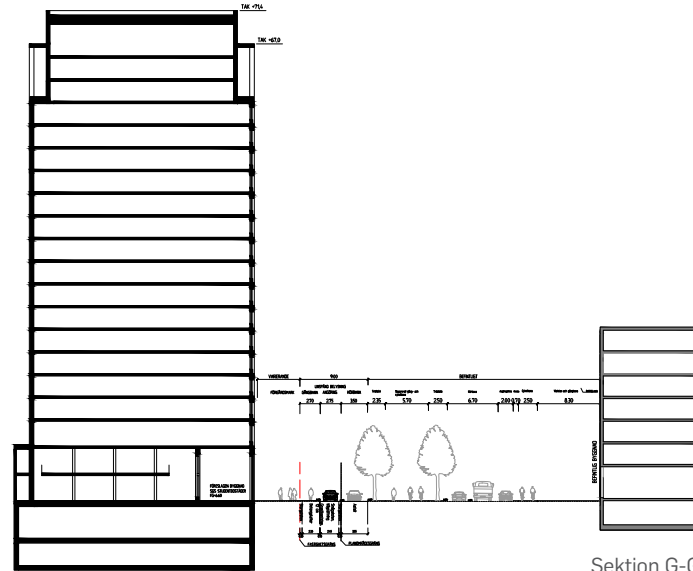
Sektion E-E
Ernst Fontells Plats,
mot Skånegatan
Skala 1:200 (A4)

Sektion E-E
Ernst Fontells Plats,
mot Skånegatan
Skala 1:1000 (A4)

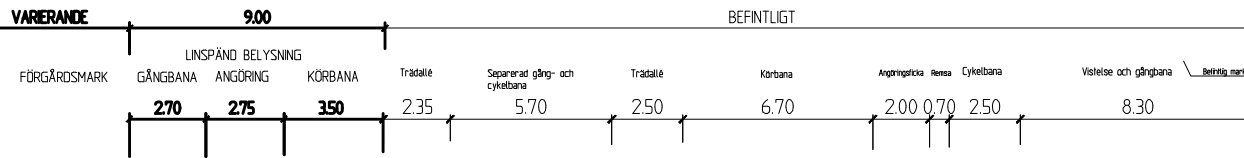
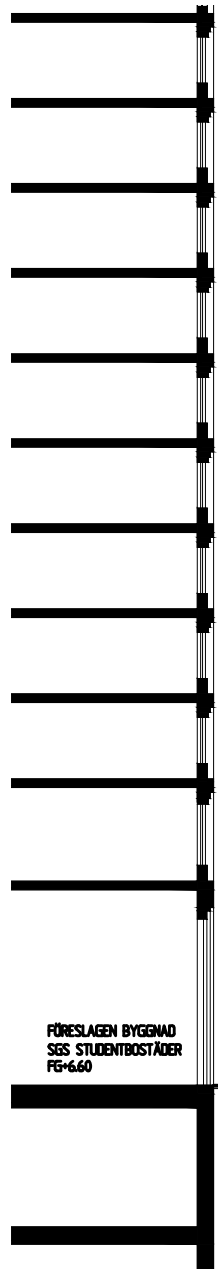
Sektion F-F Skånegatan

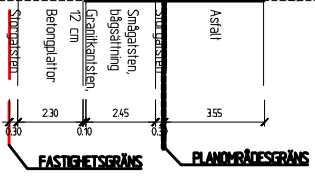
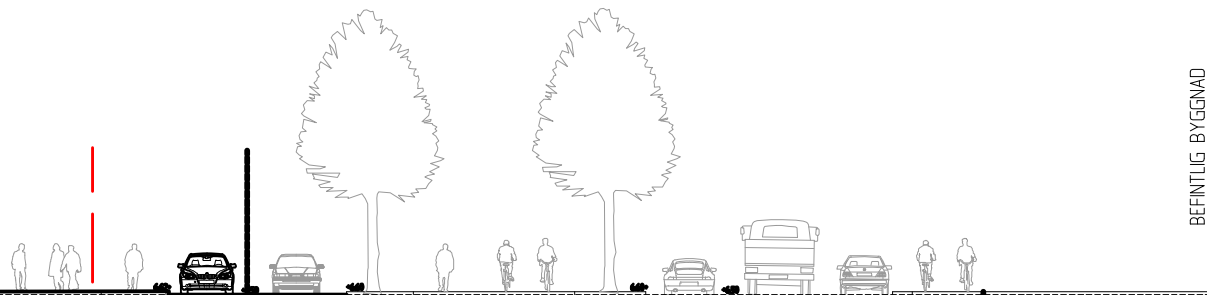
Sektion G-G Bohusgatan

Sektion G-G
Bohusgatan
Skala 1:800 (A4)

FÖRESLAGEN BYGGNAD
SGS STUDENTBOSTÄDER
FG-6.60

Sektion G-G
Bohusgatan
Skala 1:200 (A4)

Fortsatt arbete

Tillgänglighet

I trafik- och utformningsförslaget tillämpas, i den mån det tillåts, en universell utformning, dvs. att naturligt i utformningen möta de varierande förutsättningar som människor har vad gäller orienteringsförmåga och möjligheter att ta sig fram. God tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga ska i största möjliga mån uppnås genom naturliga ledstråk. Gångytor bör vara släta och eftersträva en tvärlutning om max 2 %.

En tillgänglighetsplan har tagits fram för planområdet, vilken finns att finna i ett separat dokument. Det är av största vikt att i den kommande projekteringen fortsatt beakta tillgänglighetsfrågor. Eventuella behov av kompletterande ledstråk, utjämnning av nivåskillnader, placering av pollare med taktill information, m.fl. särskilda tillgänglighetsåtgärder behöver studeras.

Vind

För att få en större förståelse kring gatornas förutsättning utifrån vind kan en vindstudie genomföras och beaktas i fortsatt gestaltning och kommande projektering.

Belysning

Gestaltungsprinciper och placering av belysning ska samordnas med avseende att:

- belysningen ska bidra till gestaltningens helhet och ambition att göra gaturummet läsbart och tryggt.
- se över placering av stolpar och sträva efter ett lågt antal stolpar, exempelvis genom belysningsstolpar med dubbla armaturer på olika höjd.
- beakta placering av stolpar i närhet till träd för att minimera konflikter mellan träd, dess kronutbredning och belysning.

- studera vidare vilken typ av belysning och armatur som lämpar sig till respektive gaturum, exempelvis stolpbelysning eller linspänd belysning.
- samordna placering av belysning på allmän platsmark med belysning på kvartersmark och förgårdsmark.

Samordning kvartersmark och förgårdsmark

I direkt anslutning till allmän platsmark pågår flertalet parallella arbeten med utformning av kvartersmark och förgårdsmark. Samordning mellan aktörerna kring utformning är viktig för att gestaltningen ska bidra till ett sammanhängande och läsbart gaturum, exempelvis genom hantering av nivåskillnader och samordning kring materialmöten och belysning av gaturummet.

Skyfall- och dagvattenhantering

Framtagen skyfalls- och dagvattenutredning inom DP Smålandsgatan ska vara vägledande och beaktas i kommande arbete. Principer för avvattnings av hårdgjorda ytor behöver studeras vidare i kommande arbete. Dagvatten kan med fördel avvattnas mot grönytor för rening och fördröjning.

Höjdsättning

Höjdsättning av allmän platsmark inom planområdet behöver studeras vidare i kommande arbete.

Växtbäddar

Utbredning av växtbäddar och lokala anpassningar behöver studeras vidare i kommande projektering och samordnas med ledningar i mark.

Ledningssamordningsplan och ledningssektioner med växtbäddsprinciper tas fram i Genomförandestudie Ledningssamordning inom Detaljplan för verksamheter och kategoribostäder vid Smålandsgatan inom stadsdelen Heden.

Källor

Anette Lindgren. 2019. *Kulturmiljöunderlag till Detaljplan för verksamheter och kategoribostäder vid Smålandsgatan inom stadsdelen Heden*. Kulturmiljörapport 2019:06. Göteborg: Stadsbyggnadskontoret Göteborg.

Stadens färg. Policy och riktlinjer för färgsättning av utrustning i Göteborg. Göteborgs stad, 2014.

Stadens golv. Policy för markbeläggningar i Göteborg. Göteborgs stad, 2012.

Stadens möbler. Policy för markutrustning i Göteborg. Göteborgs stad, 2014.

ATKINS
Member of the SNC-Lavalin Group

**Göteborgs
Stad**